

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 29 Iuliu.

Tratatul dela Berlin din anul 1878 nu a fost nici decât așa de perfect, cum i-a fost vestea. „Mulți s'au mirat, puțini s'au bucurat,” se poate aplica și la el, ca la multe acte internaționale, făcute și puse la cale cu scopuri rezervate.

Și numai rezervate scopuri au putut avea cei ce decretase o Rumelie orientală — bine știind, că bulgarii la ocaziune binevenită se vor intruni în un singur stat, urmând esemplul celor din România și Moldova, pentru cari tratatul din Paris provăduse stări analoage cu ale bulgarilor. Impreunarea bulgarilor a costat pe eroul dela Slivnița tronul, în tocmai precum impreunarea românilor costase pe principele Cuza tronul României — deși nicăiri nu se spune, că unirea ar fi fost adevărată cauză a răsturnării a unui, ori a altui principe.

Areopagul european vede, că a făcut un lucru pripit, un lucru puțin trainic, și tot el își dă aerul, că ar voi să îndrepte lucrurile spre bine. Călătoria cea din urmă a împăratului Wilhelm II la țarul Rusiei se vede a fi fost unul din motivele principale, ce au dat ansă la intrinirea împăraților dela nord, și înțelegerea se pare a fi punctul întâlnirii cu deosebire în cestiunea bulgară.

Cu un suris jalnic și amar au privit politiciii austro-ungari la călătoria dela Peterhof, și și mai desamăgiți și rău acuma, când înțelegerea între cei doi monarhi este o faptă implinită. Ce va fi cu principele Bulgariei? Ce cu alianța puterilor centrale?

Eată două întrebări, la care ați nimenea nu poate da adevăratul răspuns. A sacrifica pe Ferdinand de Coburg e ușor, dar nu e ușor a da de gol slăbiciunea Austro Ungariei, care ține mult la reputațiunea sa de stat mare, care a adus jertfe considerabile pentru armata sa și care și pusese pe stindardul său: „Balcanul al popoarelor balcanice”. Noul congres ori conferința dela Berlin sub presiul omnipotentului cancelar va aduce lumină și doar și linisce în Europa — cel puțin pentru un timp oarecare. — Constelațiunea nouă, e destul să constatăm, că este de tot nefavorabilă pentru Austro Ungaria, și izolarea ei în cestiunea bulgară poate să-i răpească în un moment nefericit cumpătul, și să o împingă la un conflict cu Rusia, care nu face nici un secret din dorințele sale de a pune mâna pe Bulgaria și de se poate chiar și pe Constantinopole. În moment ce Rusia este înțeleasă cu Germania, și aceasta îi dă mână liberă în Bulgaria, conflictul e gata, și știut este, că din lucruri mici se nasc cele mari, din certe secundari și la aparență neînsemnate se produc

sgudui și răsboaie crâncene. Diaristica maghiară poartă un ton vehement chiar și contra împăratului Wilhelm, ca unui om, ce nu poate fi capacitat, pe când diarele oficioase, ca mai rezervate, arată linisce și se par a se încrede cu totul în Bismarck, carele va conduce până va trăi politica Europei în direcțiune pacinică.

Nu am făcut nici odată politică mare, am lăsat meseria aceasta altora să o facă, dar așa rënduri, rënduri, pare ni-se am indigitat de mult la eventualități de soiul acestora, am chiar preșis, că împăratul Wilhelm II o să se înțeleagă mai bine cu țarul Alecsandru III, și din înțelegerea aceasta pot isvori o mulțime de schimbări neplăcute în prima linie pentru monarchia noastră, care încungiurată de popoară cu legături cu popoările din launtrul său — și încă cu popoară nemulțămite cu actualele stări de lucruri — se poate întâmpla ca aceste popoară să nu rèvească a iubi protectoratul acestei monarhii, ba de se poate să nisuească cu ori ce preș se scape de ori ce influință a imperiului vecin. Sârbii deja au dat alarmul, diarele radicale și liberale atribue căderea Sârbiei și umilirea ei politice austro-ungare și dorinții acesteia de a o aservieconomicese.

Mâne poimâne se poate împăca și Stambulov cu Zankow și earăși vor trece toate necasurile Bulgariei în contul Austro Ungariei, o vor persecuta de o amăgitoare și mai scie Dșeu, ce vor mai iscodi — și eată, că ne trezim cu doi vecini ostili imperiului și cu tendințe dușmănoase față de Austro-Ungaria.

Ce atitudine va lua România nu se scie, tot ce scim și o putem spune cu inima liniscită e, că românii din România vor păstra cea mai strictă și binevoitoare neutralitate față de monarchia noastră — și ca ei să se determine să păsească în acțiune pentru noi, ar trebui ca guvernul nostru unguresc să ne dea alte dovești, cum ne a dat bunăoară cu legea electorală excepțională din 1874, cu procesele cele politice trase de pâr în timpii din urmă, cu biserica română din Brașov și Budapesta, și atunci doar s'ar putea afla un modus vivendi de a dispune pe românii din România, ca să iasă din neutralitatea lor, și să recunoască, că interesele României sunt identice cu ale Austro-Ungariei, și că pe ambe statele le amenință panslavismul și pangermanismul silindu-le să și sleiască toate puterile pentru a susține lupta de rassă, ca tot atunci să și neglige interesele pentru consolidarea lor internă și esternă.

Dacă nu ne am iubi patria cu toată căldura inimii noastre, poate că am privi cu încredere la desvoltarea lucrurilor, dar tocmai, că ce vedem pe-

riculul, nu putem din deajuns accentua, că tare mult dorim o înțelegere frățească aici acasă, ca evenimente mari să ne afle strânsi la olaltă, înțelegi bine și în un gând și o simțire. Dacă nu ne va fi dată să ajungem acel timp, noi desigur, că nu vom putea fi invinuiți de a nu fi încercat toate, dar toate mijloacele pentru o apropiere sinceră.

Suna-va versul nostru eară și eară în pustiu — vom vedé!

Revista politică.

Presă austro-ungară și în special cea din Ungaria se ocupă cu episcopul Strossmajer și cu festivitățile dela Kiew. Numitul episcop croat din incidentul serbătorilor dela Kiew a adresat o telegramă, în care și exprimă cea mai mare bucurie a sa, constatând, că moștenirea sf. Vladimir e ați pentru poporul rusesc viață și glorie. Bindecuvântând pe Rusia, cere ajutorul dșeesc, ca să și poată aduce în îndeplinire sublima misiune universală, ce i-a designat-o însuși D-șeu. „Nemzet” judecă aspru în articolul său de fond faptele episcopului Strossmajer. Ceeace a dșis Strossmajer în telegrama sa, observă cestionata foaie, este mai mult, decât s'ar putea suferi în ori-ce stat fără a fi discutat și fără a arăta o reacțiune puternică și esemplară. La cetirea acestei telegramme, credeam, că avem înainte-ne o mistificațiune, căci nici chiar din partea rusă-ortodoxă nu s'ar fi espedat o astfel de telegramă ca a episcopului catolic din Diacovar. Dacă îi zace așa de tare la inimă misuinea universală a Rusiei, atunci ducă-se la Kiew, sau la Siberia. Telegrama lui dovedesce, că el nu e nici patriot croat, nici prelat catolic și nici un credincios și loial fiu al patriei sale — După cum împărtășesce „Bud. Tg-blatt” numitul episcop este chemat la Viena ad audiendum verbum.

Precând frecările naționale din Cislaiania se continuă cu mare înverșunare, unele foi din capitala monarchiei constată cu oare care bucurie, că cercurile inteligente și competente, în cari de alt-cum domnesc mari vrășmășii între partide, s'au exprimat în unanimitate contra scoalei confesionale. În zilele trecute a avut loc o adunare a învățătorilor cehi și aceasta, întocmai ca și adunarea învățătorilor din Gratz, a luat o rezoluțiune contra proiectului lui Lichtenstein. Sunt însă mulți, cari aderă încă la proiectul principelui, și acest proiect va mai da încă mult de lucru cercurilor politice.

Se dau ca positive scirile, că împăratul german Wilhelm II-lea va întreprinde în Septembrie o

FOIȚA.

Andrieu cel răsfațat.

(Urmare).

Andrieu iubia jocul și era sumeț și răsfațat, ordine și supunere nu cunoscea față de nimenea. În decursul prelegerilor înainte și după ameați el trebuia să mănca mai de multe ori, căci lelea Dochie nu'l trimetea la școală cu mâna goală. Cartea ș'o uita de multe ori acasă, dar se și ea de mâncare nu uita nici odată.

Astfeliiu răsfațat și sumeț cum a fost, a petrecut doi ani în școala din Brătesci, dar de învățat n'a prea învățat decât se preumbla până învățau ceialți copii, — ici coala a fluera, a mai eși pe afară, a veni târziu, a se duce mai de timpuriu acasă și a și acuire nesce datini de tot stingace, și rele, căci nu avea nime să cugete la proverbul: că copilul răsfațat, rămâne ne învățat.

Dară cu toate acestea lelea Dochie nici că se prea supără, scia ea, că e cu dare de mână și că ați mână o să ducă pe Andrieu la școala din Boeresci.

După doi ani de zile se desparte Andrieu de școala din Brătesci, unde după cum dșeiu, nu învățase mai nimica. Lui badea Iacob nu-i prea pica

la inimă purtarea lui Andrieu; el vedea cu mintea sa, că nu e bine, dar lelea Dochie cu o căutătură lină scia îmblândi pe soțul ei și toată procedura era justificată.

Nimenea n'a avut mai mare bucurie ca dascălul Salcă, când s'a determinat lelea Dochie să și ducă pe Andrieu al seu la școala din Boeresci, pentru că din momentul acela el nu mai avea temeri, că și va perde postul său căci, după cum dșeiu, sătenii din Brătesci erau prea mulțumiți cu dascălul Salcă! Și cum se nu fie, când lelea Dochie era mulțămită, căci împotriva ei nu cuteza nimenea să și casce gura.

Era ziua de 3 Septembrie a anului 18... Din curtea lui badea Iacob pornesce o trăsură trasă de 4 cai ca nisce smei, negri ca iadul și sprinteni ca dragostea unui june de 18 ani. În trăsură ședea lelea Dochie, cu soțul seu Iacob și cu Andrieu pregătiți de a merge la Boeresci, ca să rămână acesta la școala de acolo! Lelea Dochie era acum pare-că la culmea fericirii sale, că s'a învrednicit a avea și ea copil la școli mari din oraș ca alți boeri și că de aici înainte o să aibă mai deasă ocaziune a merge la Boeresci și o să se desfăteze de Andrieu al seu, din care ea credea, ba ținea ca amână, că are să iasă cel mai harnic domn la guvern, ori doară chiar și consilier de curte, după cum dșea ea adese, când era vorba de viitoriul lui Andrieu. Și pentru ce se nu devină Andrieu al meu un domn mare și cinstit de toată lumea, întrupea ea tăcerea, ce dom-

nea pe drumul lor, căci noi doară avem cu ce cheltuți, nu ca bunăoară Tecărău, care din Pavel al seu tot a făcut domn, deși îi ducea mâncarea cu desăgi în spate! Și apoi profesorul Detunatul, unde ducem pe Andrieu în cartir și în cost, o să fie mai învățat ca dascălul Salcă — o să grijească ca să facă din Andrieu al meu un băiat ca și care se nu mai fie în Boeresci.

Badea Iacob numai tăcea, și câte odată cugeta în sine, că doar ar fi mai bine să rămână Andrieu de tot acasă și să facă din el econom harnic, cum a fost moși de moșii lui, decât să se incurce cu școli și cu domni, căci domn poate fi dacă are ce-i trebuie. Însă el această părere n'ar fi cutezat a o spune Dochiei sale pentru tot ce e în lume, căci Dochia s'ar fi supărat de moarte, dacă ar fi știut, că din feciorul seu n'ar avea să facă cel mai mare domn în țară.

Așa e ambițiunea unei femei încăpăținate, cum era lelea Dochie, n'are margini, când pornesce în o direcțiune, bună ori rea, căci muerea a îmbătrânit pe dracul.

În piața din Boeresci, imediat lângă o biserică frumoasă, cum numai aceea poate să fie prin pregiurul acela, zidită din timpurile cele bune, când oameni, între cari erau și principii crescini și evlavioși, se întreceau să zidească case de ale lui Dșeu — se afla un edificiu pompos cu doue etagiuri, era școala cea vestită din Boeresci.

călătorie în lăuntrul imperiului. Cuartirul permanent va fi sau în Strassburg sau, după cum împărtașește „Wes. Ztg.“ în Metz. Aceasta cetate o va cerceta împăratul în 24 Septembrie, când va face o revistă și asupra întăririlor dela fortăreața Frescaty, unde în 27 Oct. 1870 a fost cunoscuta capitulare. Împăratul intenționează prin aceasta călătorie a veni în atingere personală cu populațiunea din Elsația și Lotaringia și a influența pentru dezvoltarea politică a țerei, a se orienta și a se informa singur despre situațiune.

Din schițarea telegrafică a articolului din „Nord-All. Ztg.“ cu privire la „Nouvelle Revue“, prin care se constată de o scornitură tot ce a scris na I. Adam, estragem următoarele: Noi îndată am anunțat, că am fost imputerniciți a declara de o falsificare tot ceea ce a publicat „Nouvelle Revue“ și anume pretinsul raport al cancelariului către Maj. Sa împăratul Friderich III lea. Mai adaugem acum, că un astfel de raport, după cum l'a publicat foaia franceză, nu s'a înaintat nici când împăratului. Lucrarea d-nei Iulietta Adam conține o compilațiune de sciri publicate încă la începutul lui Aprile a. c. și pretinse a fi din raportul cancelariului către împărat. De alt cum în astfel de rapoarte imediate nu se află expresiuni de „Sire“ și „Majestate“. Într-un celălalt text este o scornitură și formează o falsificare tot așa de bună, precum au fost acele în cestiunea bulgară, adresate împăratului Aleksandru; spre deosebire numai, că acum nu s'a urmat cu destul tact politic. Compilațiunea abia conține câte-va idei, cari atunci au fost în adevăr exprimate în raportul cancelariului; și astfel nu i s'a prezentat nici când împăratului Friderich „un portefeuille accompagnant ce mémoire,“ ci numai din aer a fost prins tot lucrul. Inventatorul autor al falsificării n'a aflat nici macar forma adevărată, în care un ministru german așterne raport către monarhul seu.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.“

Adunarea generală a Asociațiunii transilvane în Abrud.

Abrud, 26 Iuliu, 1888.

Este acum pentru a doua oară, de când această instituțiune culturală a hotărât să și țină adunarea sa generală pe pământul acesta clasic, unde suflarea românească a fost dela început cu mult mai liberă decât în alte părți locuite de români. Încă în vremile de tristă memorie a vagabundării popoarelor locul acesta a putut prin poziția sa naturală să scape pe românul urmărit cu sabiă și foc de popoarele doritoare de sânge românesc. Și nici nu ne îndoim de adevărul acestei afirmațiuni, când cugetăm, că populațiunea de aici este aproape exclusiv românească, și dacă în orașe întâlnești astăzi relativ mulți de altă naționalitate, apoi se o scii, că împregiurarea aceasta este de a se escrie politice de apărare, pe care a purtat-o totdeauna stăpânitorii țilei față cu aceste locuri.

Și poate că basându-se pe experiența trecutului au și avut motiv să o facă aceasta, de și o lucrare sisifică va fi și va rămâne ori și ce tendință de a

Cu iuțala unei căprioare se suie Andreiu în sus pe treptele de marmoră ale acelei scoale, așa încât profesorul Detunatul abia putea ține pas cu el pe trepte în sus, și ajunși în etajini al II-lea intrară în o odaie îndesată de copii, toți mărunți ca ulcelele și cam de o etate, cari băjbăiau în absența profesorului ca albinele în cojniță.

La intrarea profesorului în clasă se născu o tăcere profundă, mestecată cu o bucurie nespūsă, care o putei ceti pe fața fie-cărui scolaru, vădend, că profesorul mai aduce cu sine un băețel ca ei, de virsta lor și încă curățal și frumușel!

Nu încăpeau scolarii a ruga pe profesorul să permită celui nou venit să se așede lângă ei, — ba lângă mine, ba lângă mine, resuna din vr'o 50—60 de guri, căci ce e frumos la toți le place, dar nu scii în el ce zace. — Un semn din partea profesorului ajunge, și în clasă urmează o tăcere adencă, și Andreiu este avisat a ocupa un loc în banca a 3-a! Bag-seamă profesorul cunosea un scolărel solid și modest, și credea, că de vecinătatea acelu Andreiu cel cam îndrăneț și răsfațat va profita în binele seu, însă adese ce e frumos poartă și ponos.

Mare fu însă mirarea profesorului și a micuților conscolari, când Andreiu cu o rezoluție proprie oamenilor încăpăținați nu voi să primească a șede la locul oferit, ci rupse în plâns mestecat cu o mânie, ca cum cine scie ce rău sau nedreptate i s'ar fi făcut, și care rar sau chiar de loc nu se manifestează la un copil de vârsta lui, și încă față de un bărbat necunoscut.

(Va urma.)

virii străinism în această populațiune virgină în privința sentimentelor sale naționale.

Istoria trecutului poporului român din aceste părți este plină de enumerarea de fapte mărețe, de cari noi cești de aici, totdeauna cu fală vom po-meni.

Prima pornire de libertate a eșit din sinul acestor munți, și ori și cât de inegrită s'ar încerca contrarii nostri să o prezente în fața societății de astăzi, ea rămâne pentru timpurile acelea o mișcare, carea documentează lumii, că mare a fost setea de libertate a poporului român și pentru istoricul nepărtinitoriu și nepreocupat o pornire din cele mai înalte, pornire de libertate, ear pentru poporul român aceasta este avantgarda unei deșteptări naționale, ce a urmat crescend, și la tot cazul una din acele, carea a avut efectele cele mai binefăcătoare asupra reformării vieții lui culturale naționale. Dorința de libertate a unui popor, când ea se manifestă trebe să i o și dai, pentru că aceasta însemnează că poporul respectiv începe a simți altcum, de cum simția, și nici decât să nu cauți a o înăduși, pentru ca nu mai târziu să înăbușească cu mai multă vehementă, cutropind ca un torent tot ce-i stă în cale. Atâta la urechile acelor, cari prezintă prima mișcare de libertate a românilor de aici, în colorile cele mai posomorite.

Dacă în aceste momente sărbătorești ne aducem aminte de timpul trecut, apoi o facem aceasta, fiind-că prea mult suntem încredințați despre aceea, că dacă n'ar fi fost mișcarea amintită, poate că nu ni s'ar fi putut da ocaziune, să sărbătorim țilele acestea, pline de veselie pentru toată suflarea românească.

Țic pline de veselie, pentru-că aceasta este legată de natura „Abrudanului“ și a „Buciumanului“, veselia devenită proverbială, care a sciut precum cu alte ocaziuni așa și cu ocaziunea aceasta, să atragă românii din cele mai depărtate colțuri ale țerei, porniți cu dorul de a vedé pe moțul, la el acasă, după ce țilnic îl întâlnește, cutrierând cele mai depărtate părți de lume, pentru ca să și câștige pânea de toate țilele, totdeauna cântând și cu inimă veselă, de și greu apăsător de sarcinile țilei.

Au venit deci din depărtare români să vadă locurile și oamenii din patria lui „Horea“ și „Iancu“, și cu vie multămită pot constata, că i-a aflat pe aceștia ca totdeauna în dușul lor cel bun, ca români verzi, cari sciu să și iubească pe frații lor cu adevărată iubire frățască, și să-i îmbrățișeze cu atâta căldură și dragoste curat românească.

I au și primit pe cei, cari s'au îndreptat pasul spre aceste locuri, cu o amabilitate deosebită și rezultatul petrecerilor deja începute, va arăta, sperăm, că români de aici sunt vrednici de stima generală.

Ne aflăm acuma în toiul festivităților și ca și publicul român, care nu poate avea plăcerea de a gusta din aceasta prin participare, să nu fie lipsit cel puțin de plăcerea spirituală de a scii cele petrecute, ne permitem a începe cu descrierea acestor festivități.

Deja cu mult timp înainte se începuse o activitate puternică în sinul inteligenților din Abrud și jur, pentru a se presenta după datinile bătrâne, cum se cade, în fața străinilor, și ale face acestora, țilele de aici, cât numai se va putea de plăcute. S'a pus la cale o organizare de comitete și sub comitete, puse fie-care la anumite locuri, ca să facă tot posibilul, pentru o primire deamnă de renumele muntenilor, tuturor acelor, cari se vor osteni în locurile acestea. O programă anumită de festivități s'a stabilit, constătătoare: din banchet, bal, excursiuni la locurile momentose de aici: Detunata, cetatea dela Roșia, Ghețarul dela Scărișoara.

Aceasta programă variată, a atras români dela Brașov, Sibiu, Sălagiu, Făgăraș, părțile Năseudene, așa cât putem țice, că toată românimea din Ardeal este reprezentată. Încă cu o țic mai înainte de începerea adunării generali se putea observa streini apropiindu-se de Abrud pe drumurile ce duc dela Turda pe valea romantică a Arieșului în sus și dela Alba-Iulia preste memorabilul „Dealul mare“ către Abrud.

(Va urma.)

Cestiuni scolare.

„Normativul scolaru“

(Observări asupra planului de învățământ din studiul religiunei.)

(Urmare.)

Pentru anul al doilea de școală trebe ales un altfel de material, care să continue a desvolta activitatea fantasiei copilului, începută prin povesti, și în acelaș timp să l pregătească pentru înțelegerea dezvoltării istorice a omenimei. Spre scopul acesta Ziller recomandă istoria lui Robinson într'o prelucrare corespunzătoare, care a fost și introdusă în scoalele zilleriane. Noi încă am putea o primi, dacă

nu vom afla vr'o istorie de felul lui Robinson la poporul nostru.

Și acum, în anul al treilea de școală, vine istoria biblică, carea se împărtașește pe 3 ani de școală și anume pe anii 3, 4 și 5, eară în anul 6 se va lua istoria Apostolilor, și în cursurile complementare momente mai însemnate din istoria bisericăscă.

Să cercetăm acum planul de învățământul religiunei, cuprins în Normativul scolaru § 97, 1. În acest plan de inv. se prescriu pentru anul I de școală pe lângă unele rugăciuni ușoare „instrucțiune intuitivă despre Ddeu“ și „Nașterea lui Christos și pruncia lui, patimile, moartea și învierea lui...“ Rugăciunile și „instrucțiunea intuitivă despre Ddeu“ se fac în legătură cu povestile (resp. istorisirile), ce ar fi a se propune în acest an și pe baza lor, eară nu independent de acestea. Aici dară partea esențială lipsesce și s'au pus numai accidențiile. — Ce priceve istorisirile despre Christos, cari după acest plan se repetază în a. II și III, ele nu sunt de loc acomodate gradului de pricepere al elevilor. Cel mult istorisirile despre nascerea și pruncia lui Christos ar fi înțelese, ear cele despre patimile și moartea lui, chiar de ar și fi înțelese de elevi, nu sunt de loc acomodate, deoarece-ce ele ar stérni în elevi groază, ură, nedumeriri etc. și toate acestea sunt lucruri, cari trebuesc evitate, ear nu dezvoltate și nutrite. La timpul, când elevii vor fi în stare a pricepe și împregiurările istorice, formele sociale, obiceiurile, legile etc acelu timp, atunci numai se vor putea preda cu folos aceste istorisiri.

Pentru anul al II de școală se mai prescriu rugăciuni ca „Pentru rugăciunile,“ „Prea Sântă Treime,“ „Impărate ceresc.“ Aceste rugăciuni, mai ales cele 2 din urmă sunt așa de grele, încât doară abia în anul 5 sau 6 de școală se vor putea preda, cum se cuvine. Căci doară nu avem de scop a îngreua pe elevi cu un material așa de greu și neînțeles de dens, ci din contra să li se dea numai un astfel de material, pe care ei îl înțeleg, căci numai așa vor avea folos de el. Copiilor mici să li se dea lapte de mâncare și numai mai târziu și alte mâncări mai grele de mistuit. Țic unii, că nu strică nimic, dacă elevii învață astfel de rugăciuni de mici, chiar și dacă nu le înțeleg, că le vor înțelege ei mai târziu. Așa e, dar până a ajunge ca să le înțeleagă le poartă — așa țicend — ca o povară grea și netrebnică, și chiar ajungend timpul, ca să le poată înțelege, atunci numai cugetă asupra cuprinsului lor, ca să și dea seama, ce se țice în ele, ci le recitează mecanice numai de pe buze. Eară rugăciunea numai de pe buze nu e rugăciune, ci numai aceea ce isvoresce din „inimă înfrântă și smerită,“ este adevărată rugăciune care înalță inima omului către Ddeu și în aceasta constă puterea educativă a rugăciunilor — bine înțeles, dacă ele sunt tractate la timp și în mod corespunzător.

Se mai prescriu pentru anul II și o mulțime de istorisiri din S. scriptură. Am vedut din cele espuse mai sus, că istoria biblică în anul II nu se poate tracta cu folos, deoarece elevii nu sunt deajuns pregătiți pentru înțelegerea acelor istorisiri, chiar și numai acelor din test. vechiu, cu atât mai puțin a celor din test. nou și cu deosebire a învățăturilor lui Iisus.

În anul al treilea ar fi — după acest plan să se completeze întreagă istoria biblică, afară de cea a Apostolilor. Dar elevii acestui an scolaru abia sunt în stare a pricepe istoria primilor reprezentanți ai culturii omenesci: istoria patriarhilor și a judecătorilor poporului israiltean. Presupunend chiar, că o ar înțelege, poate se oare propune întreaga istorie biblică??!! Se poate, dacă elevii vor avea să o memorizeze și să o reciteze mecanice. Dar această memorizare și recitare mecanică nu are nici o influență asupra inimei, ci o lasă cu totul tot rece și inderentă față de materialul memorisat. Dar noi avem de scop ca prin istoria biblică să influențăm și eserțăm judecata morală și prin acestea să contribuim la formarea caracterului moral. Aceasta se poate numai așa, dacă la fie-care istorisire ne vom lua timp a cerceta cu elevii caracterul persoanelor active într'nsa și raportul dintre dênsele, asemănându-le din când în când unele cu altele și conducend pe elevi să scoată dênșii adevărurile religi-oase morale, să judece dênșii asupra persoanelor din istorie și asupra faptelor acelor. Un astfel de adevăr, o astfel de judecată nu va perii nici odată din memoria elevului, pentru-că el a câștigat-o cu sudoarea feții sale, îi-a devenit proprietatea lui, pe care o păstrează cu sântenie. Eară pentru a ajunge aceste rezultate trebe timp, și în timpul de un an scolaru e absolut imposibil a tracta atâta material, cât prescrie actualul plan de învățământ pentru fiecare an de școală. Pentru aceea am țic, că istoria biblică trebe împărțită pe 3 ani de școală. Cum? vom vedé mai târziu.

În anul 4, și 5 de școală este prescriș catechismul și pe lângă acesta pentru anul 4 activitatea apostolilor și p. a. 5 esplicarea ritului biserică

noastre Nu voi uita nici odată timpul, când învățam și eu catechismul. Mai mare tortură nu era pentru mine, decât a învăța de rost întrebările și răspunsurile din catechism, pe cari eu în cea mai mare parte nu le înțelegeam, pentru că erau cu mult prea abstracte pentru mintea mea de copil. Tot așa stă lucrul și acum, și e ușor de explicat. Mintea copilului nu e în stare a se ridica la abstracțiuni de felul celor din catechism, și cu atât mai greu îi este a se menține și a se mișca tot în abstracțiuni. Pe lângă aceea mai vine și împregiurarea, că catechismul dă elevilor judecăți morale, formate gata, și acestea — precum am șis, dispar curând din memoria elevilor.

(Va urma)

Convocare

la adunarea generală a reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul Zarandului, ținându-se la 5. 6 și 7 August 1888 st. v. în Băița. Se invită toți membrii ordinari și alți iubitori de progres.

Programa:

Ședința I., Vineri la 5 August a. m.

1. Întrunirea membrilor în localitatea scoalei din Băița, și după chemarea duchului sânt, deschiderea ședinții la 9 oare a. m.
2. Constatarea numărului membrilor prezenți.
3. Raportul general al comitetului central.
4. Alegerea comisunilor.
5. Deliberare asupra temei: „Observatu-s'a dela introducerea Normativului școlariu vre-o dispozițiune a lui, la a cărei executare întimpinăm greutăți, cari nu se pot delătura, și anumit, care sunt dispozițiunile acestea? În cazul acesta ce modificări ar trebui să se facă la o eventuală revisiune a acestui normativ.

Ședința II., Vineri la 5 August p. m.

6. Pertractarea cuvântului „zale“, după abcdariul de I. Popescu, prelegere practică cu elevii despărțământului prim, de Alecs. Florea.
7. Înmulțirea cu multiplicandul de 3 și 4 cifre și cu multiplicatorul de 2 cifre, de Ioan Safta.
8. Comitatul Hunedoarei, prelegere de Inocențiu Bogdan.

Ședința III., Sâmbătă la 6 August a. m.

9. Participarea membrilor la serviciul divin.
10. Pertractarea piesei: „O întrecere întru a face bine“ pag. 39 după a doua carte de cetire de I. Popescu, din punct de vedere logic și gramatical, având a afla verbele elevul; cu elevii despărțământului IV, prelegere de Romul Jurca.
11. Însemnătatea bibliotecelor parochiale, disertațiune de Ioan German.

Ședința IV., Sâmbătă la 6 August p. m.

12. Descrierea „odăiei scoalei“ cu despărțământul IV din limba maghiară, prelegere de Alecs. Vlad.
13. Săturarea celor 5000 oameni în pustie prin Iisus Christos, prelegere de Petru Perian, paroch-învățătoriu în Trestia.
14. Iosif II (istoria patriei) cu elevii despărțământului VI, prelegere de Petru Mihul.

Ședința V., Duminecă la 7 August a. m.

15. Ce se pretinde dela un învățătoriu spre a-și câștiga iubirea elevilor sei? disertațiune de George Foras.
16. Pertractarea poeziei „Un copil ce vrea să fie mare“ după abcdariul de I. Popescu, cu despărțământul I, preleg. de Alecsandru Draia, eventual Efrem Pop.

Ședința VI., Duminecă 7 August p. m.

17. Raportul comisunilor alese.
18. Propuneri eventuale.
19. Alegerea comisuni pentru verificarea protocoalelor ultime.

În 6 August seara se va ține și o ședință publică împreună cu petrecere.

Vasilii Damian,
președinte.

Petru Rimbaș
secretariu.

Programa

ședinții publice, ținându-se cu ocaziunea adunării generale a reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul Zarandului, Sâmbătă la 6 August v. a. c. seara la oarele 7 p. m. în camuna Băița.

1. Cuvânt de deschidere, de presidiu.
2. Cântare solo de Ioan Dămian cleric abs.
3. Declamarea poeziei de Alecsandru „Legenda s. biserici de Argeș“ de cătră d-ra Ludovica Iancu.
4. Disertațiunea: „Pentru-ce, și încât punctul de gravitate al educațiunei pruncilor, nu este scoala, ci familia? și pentru ce familia are să rămână ca atare? Ce poate să facă scoala ca să suplinească educațiunea de multe-ori defecuoasă și greșită din familie? de Ioan German.
5. Cântarea operei „Eram pe vîr de munte“, de cătră George Foras.
6. Declamarea poeziei „Poporul român“ de Vulcan, de cătră Alecsandru Iovan.
7. Cântare solo, de clerical Ioan Dămian.
8. „Sentinela română“ poezie de Alecsandru, declamată de Petru Rimbaș.

Din ședința comitetului central al reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul Zarandului, ținută în Brad la 21 Iuliu, 1888.

În absența presidiului:

Ioan German,
v. președinte.

Petru Rimbaș,
secretariu.

Varietăți.

* (Alegere de capelan.) Din părțile Branului ni se comunică, că dl George Babeș, teol. abs. și fost învățătoriu în Mercurea, a fost ales cu unanimitate de capelan, pe lângă îmbătrânitul de muncă în via Dlui, George Babeș, paroch din Sohodol.

* (Postal.) Direcțiunea postală telegrafică din Sibiu a deschis concurs pentru oficiul de magistru postal în comuna Imecsfalva (cott. Treiscaune) — pe lângă depunerea unei cauțiuni de 100 fl; — cu leafa de 180 fl. și 52 fl. paușale. Concurenții au a și așterne rugările în decurs de două săptămâni numitei direcțiuni.

* (Proces de presă). Procesul de presă în contra generalului Traian Doda s'a aménat, după cum scriu țiarele maghiare, pe 30 Octobre n. a. c.

* (Se înmulțesc finanții). În urma legii ce va intra în vigoare la 1 Septembrie a. c., privitoare la spirt și zachăr se vor adauge la cei 15 comisari supremi încă 3, la cei 146 de comisari încă 27, și la cei 3880 de finanți încă 400, va se dăcă, se va înmulți personalul cu 430 de indiviși bineveduți la popoarale țerei ungurești fără deosebire de confesiune și naționalitate. Plus — venitul, ce-l speră ministrul de finanțe din noua dare de spirt, 'l va mânca parte considerabilă organele concernente cu scoaterea dărei celei noue — și apoi se mai dăcă lumea, că Ungaria nu face programul racului în administrațiunea finanțelor. Personalul se va afla ușor — lac se fie, broasce se adună — vorba românului. Numai că tocmai cu finanți se se fericească țeara — asta noi nu o credem.

* (Esemplu de imitat.) Dl Gavrilă Mileti, care la răposat în Oravița-montană, a testat pe seama veduvelor sêrace de acolo 6000 fl.; a mai testat și pentru o fundațiune la biserica și scoala gr. or. din Oravița-montană și Oravița română, apoi pentru reuniunea femeilor române din Oravița.

* (Rescoală) În institutul de corecțiune din Illava, deținuții s'au săturat să mai stea sub comandă și sub lăcat. Un arestant dejudecat la carcer pe viață, a pus la cale o răscoală contra directorului Iosif Kovács, și puțin a lipsit de nu i-au făcut pielea ciur cu cuțitele, cu cari erau înarmați vr'o 80 de arestanți din officina de lucru a croitorilor. Se vorbesce, că alimentarea cea rea ar fi cauza răscolei, dar se poate să fie și disciplina prea aspră. Ori care ar fi cauza, ne bucurăm, că între matadorii răscolei nu găsim români, semn, că ei și în temniță se supun legilor mai bine ca alții mai de rasă — și de lucrat eară lucră până le ies stele verđi din ochi, fără să aleagă la ce lucru îi pun, și fără să prea bage de vină la măncarea, ce le o dă statul.

* De cât va timp nu se mai aude nimic despre cercetătoriul Africeii, renumitul Stanley. Acum se vorbesce, că o societate englesă face pregătirile de lipsă pentru o expedițiune în Africa, ca să caute pe Stanley. Dobner, major de honveđi, ar fi primit invitarea a se pune în fruntea expedițiunei.

Plan pentru instrucțiunea lucrului de mână în scoalele populare și în special în institutul pedagogic-teologic ortod. or. din Sibiu.

(Urmare)

5. Împletitul din nuiele.

Unelte pentru acest soi de împletituri la 12 elevi sunt următoarele: 12 scânduri, în lățime ordinară și de câte 1—1.10 m. de lungi; 4 scânduri după același model, dar numai de 0.60 m. de lungi; 12 sule conice de câte 6 cm. de lungi; — 12 bucăți de fer pentru baterea și îndesarea împletituri; 12 cuțite după modelul celor din resortul tâmplăritului; 6 rindele (gelauē) pentru netezirea nuielelor în latal, și 6 pentru îngustarea lor; un vas pentru înmuiatul nuielelor, și unul pentru afumatul obiectelor cu pucioasă; o căldărușă pentru pregătirea colorilor și încă câteva utensilii mai mărunte; toate pot costa circa 42 fl.

Modele pentru corfărit se pot procura dela institutul de creștere al lui Stoy (Stoy'sche Erziehungs-Anstalt) din Jena, care e o școală vechiă în practica industriei de casă; se mai pot procura și dela dl Pastor Dietrich Harries din Kiel, deodată cu împletiturile de paie, menționate mai sus; Prețul lor cam 15 fl.

Materialul de prelucrat se procură dela țărani în legătură cam de câte 1000 de nuele à 15—30 cr. Tot materialul necesar la această specie de lucru, ar costa pentru 12 elevi pe an cam 8 fl.

Programul de percurs este următoriu:

1. Descrierea pe scurt a soiurilor celor mai bune de răchită și cultura lor, în scopul înlocuirii răchitei degenerată dela noi;
2. Recolta, curățirea și conservarea nuielelor;
3. Împletirea de diferite obiecte cu nuiele întregi;
4. Despicierea și geluirea nuielelor;
5. Compunerea de diferite obiecte din nuiele geluite;
6. Redarea colorii naturale (curat albe) nuielelor, resp. obiectelor deja împletite;
7. Văpsirea, lacuirea și bronizarea obiectelor împletite.

6. Albinăritul.

Pentru instruirea în albinărit e neapărat de lipsă a se face și o stupiniță, carea să servească pentru ținerea stupilor atât preste vară, cât și preste iarnă. Locul pentru aședarea stupiniții este grădina de pomi și de legumi a institutului, la o margine în fața soarelui, pe un areal de 135—140 m. Stupinița — pentru crutărea cheltuelelor — se va face simplă din scânduri cu stâlpi de stejariu, și acoperită cu șindilă, cu țigla sau și cu paie. Planul alăturat aici sub /, reprezintă o astfel de stupiniță, a cărei măsură internă se fie de 4 m. în lungime, de 3.50 m. în lărgime, și de 2.50 m. în înălțime; în lăuntru ei se pot face 3 polițe jur-împregiur, dacă cere trebuința astfel, în cât poate avea loc un număr aprocsimativ de 60 de stupi cu locuințe, după sistemul culturai lor raționale. Cerând trebuința, din cauza multimei elevilor, se poate face mai spațioasă în ori-ce an, toamna sau primăvara, printr'un adaus corăspunđetoriu în lungime. Sus poate fi și podită, folosindu-se podul pentru păstrarea diferitelor utensilii; jos rămâne nepodită. Spesele, împreunate cu ridicarea acestei stupinițe, ar fi cam de 60 de floreni v. a.

Unelte trebuincioase la cultura stupilor costă vr'o 4 fl., ear stupii, cu cari ar fi a se începe această instrucțiune, se fie cel puțin 5 la număr, în preț de 15 fl., ear cu țirne (lădițe) cu tot 25 fl. v. a.

Programul de instrucțiune:

1. Soiurile albinelor și viața lor;
2. Soiurile celulelor fagurilor și destinațiunea lor;
3. Sporierea naturală și artificială a stupilor (roitul);
4. Coșnițele cu faguri imobili și țărnele după sistemul lui Dzirzon și manipularea cu acestea;
5. Ramele pentru faguri și mașina pentru acestea;
6. Producerea reginei și provederea stupului orfan cu regină;
7. Albinelne hoafte și dușmanii externi ai albinelor;
8. Nutrirea și adăparea măestrită a albinelor;
9. Pregătirea stupilor pentru earnă, scoaterea lor din iarnă și echilibrarea lor;
10. Scoaterea mierei din fagur și mașina pentru aceasta;
11. Întrebuințarea mierii și a cerei;
12. Plantele mai folositoare pentru albine și cultura lor.

Cu timpul se vor putea introduce în planul de instrucțiune și alte specialități, dacă vor permite împregiurările, precum ar fi perieritul etc. Altele vor putea fi cultivate prin diligență proprie, în timpul liber, precum ar fi: văpsitul (botitul) linei, auritul ș. a.

În cadrul obiectelor, specificate mai sus, se cuprinde și următoriu material teoretic științific și anume: Istoricul dezvoltării industriei de casă sau lucrului de mână preste tot, și în special la noi la români; 2. Literatura, resp. opurile, cari tractează despre industria de casă (lucrul de mână) și aprețirea lor; 3. Metodica de propunere a lucrului de mână, care va fi încopciată cu lucrările practice respective.

Oarele de instrucțiune.

Pentru instrucțiunea în lucrul de mână și în albinărit ar fi suficiente deocamdată pentru fie-care an pedagogic și teologic câte 3 oare pe săptămână, cari ar fi a se introduce între oarele de preste săptămână ale planului de prelegeri. Aceste oare se nu se considere însă ca povară pentru oarele deja esistente, ci din contră ca mijloc de ușurare, precum și sunt într'adevăr ceea ce s'a constat în desfășurările de mai sus.

Institutul prevede tot, ce este necesariu pentru lucrul de mână, afară de unele unelte mai mărunte, cari și le vor procura elevii înșiși pentru sine. Elevii însă vor avea a rebonifica materialul de lucrat, plătind înainte o tacsă lunară de câte 40—50 cr. v. a., ear obiectele, pregătite de ei, vor rămâne în proprietatea lor, servindu-le ca modele pentru viața practică. Obiectele însă nu se permite nimenui a le lua la sine înainte de încheierea anului școlariu, fiind destinate a forma cu aceea ocaziune espoziția lucrului de mână din anul respectiv.

În ordinea de ți a institutului se vor cuprinde și unele norme relativ la lucru.

Bursa de Viena și Pesta.

Din 9 August 1888.

	Viena	B-pesta.
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	101.55	101.65
Renta ung. de hârtie	91.05	91.25
Renta de aur austriacă	111.20	111.25
Imprumutul drumurilor de fer ung.	150.50	151.—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimei de vin	100.50	100.50
Sorți ungurești cu premii	131.40	131.50
Sorți de regulara Tisei	125.—	125.—
Sorți de stat dela 1860	138.50	138.—
Acțiuni de bancă austro-ung.	871.—	865.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	305.50	303.75
Acțiuni de credit austr.	309.30	311.—
Scrisuri funcționare ale institutului „Albina“	—	101.—
Obligațiuni urbariale tem.-băn.	104.75	104.—
Obligațiuni urbariale tem.-băn. cu sorți	104.75	104.—
Obligațiuni urbariale transilvane	104.50	104.—
Obligațiuni urbariale croato-slavonice	104.50	—
Gaibin	5.81	5.76
Napoleon	9 71 1/2	9.76
100 marce nemșeci	61.25	60.20
London pe (poliță de trei luni)	123.40	123.40

Nr. 333—334

[1891] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci vacante din mai jos numitele comune, aparținătoare tractului protopresbiteral gr. or. al Treiscaunelor, se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

1. Boroșneul mic, postul învățătoresc împreună cu cantoratul, cu salariu de 200 fl. încassândi prin epitropia parochială din repartiție, cuartir liber în edificiul scoalei, și 16 poveri de lemne pentru încălzit.

2. Teliu, postul învățătoresc împreună cu cantorat, cu salariu de 230 fl. încassândi prin epitropia parochială din repartiție și după pământurile cantonale, cuartir liber în edificiul scoalei.

Reflectanții la vr'unul din aceste posturi să-și trimită cererile lor concursuale, instruite conform legilor din vigoare, sub-scrisului în termen deschis, având a se prezenta în vr'o Duminecă în biserică spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipicul bisericesc.

S.-Sân-Georgiu, 25 Iuliu, 1888. În conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Dimitrie Coltofean,
protop.

Nr. 476. 1888

[1890] 1—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea posturilor vacante de învățători la scoalele din comunele mai jos înșirate, în protopresbiteratul Lupșei, se scrie concurs până la 20 August, 1888 v.

1. La Ofenbaia cu salariu în bani 200 fl., grădină de legumi, jumătate venitul cantoral, lemne de foc, cuartir liber, și ca diurne pentru conferințe 8 fl.

2. La Runc cu salariu în bani 134 fl., în bucate 18 ferdele vechi, legumă 40 chilogr. lemne de foc, și diurn la conferințe 9 fl.

3. La Valea-Lupșei cu salariu în bani 125 fl., lemne de foc, cuartir, și diurne la conferințe 7 fl.

4. La Buru cu salariu de 70 fl., cuartir, lemne de foc, și diurne la conferințe 9 fl.

5. La Lunca cu salariu în bani 100 fl., 10 ferdele bucate, 25 Chilogr. legumă, cuartir, lemne, și 8 fl. diurn la conferințe.

Doritorii de a ocupa la unul din aceste posturi, să-și astearnă cererile, instruite în sensul stat. or. cu documentele prescise, la acest oficiu cu observarea §-lui 76 pct. 7 din Normativul scolar.

Concurenții vor fi datori a se prezenta odată în comuna, la care concurs spre a-și dovedi desteritatea în cântările bisericesci.

Ofenbaia, în 19 Iuliu 1888.

Ioan Danciu,
protopresbiter.

[1889]

1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea oficiului de învățătoriu la scoala confesională gr. or. din Cubleșul român, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.“

Emolumente:

a) dela 54 fumuri câte una merță de bucate à 1 fl. . . . fl. 54.—

b) dela 25 prunci obligați a frecuenta scoala à 1 fl. . . 25.—

c) un stângin de lemne, și cuartir.

Concurenții și vor instrui suplicele conform normativelor din vigoare, și le vor așterne la subscrisul oficiu protopresbiteral până la termenul indicat.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Füzes-Sânt-Petru, 18 Iuliu, 1888.

Pavel Roșca
administrator protopresbiteral.

Nr. 143.

[1892] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de contabil, cu două oare pe zi, la biserica română ort. răs. dela St. Nicolae din Brașov, se scrie concurs cu termen până la 15 August 1888 st. vechiu.

Despre sistemul și modalitatea, după care este a se purta contabilitatea, cu care este împreună un salariu de 400 fl. v. a. pe an, se poate lua informațiune detaiată dela epitropia parochială a bisericii susnumite.

Brașov, 21 Iuliu, 1888 st. v.

Comitetul parochial al bisericii române ort. răs. dela St. Nicolae.

Nr. 260/888.

[1886] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci devenite vacante la scoalele din mai jos însemnatele comune, se scrie concurs cu termen până la 21 August 1888 st. v., în care și se va săvârși și alegerea:

Emolumentele împreună cu aceste posturi sunt:

a) La scoala capitală din Sebeș, salariu anual fl. 350; ear după un serviciu de 5 ani fl. 400.

b) La scoala din comuna Vurper fl. 170 din lada bisericii, cortel și lemne de foc.

Cei ce vor reflecta la ocuparea acestor posturi, au a-și așterne cererile instruite conform legilor în vigoare, oficiului protopresbiteral gr. or. în Sebeș, și iertându-le concurenților giurstarile, se pot prezenta în vr'o Duminecă sau sârbătoare în biserică pentru a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Cunoscătorii de musica instrumentală pentru scoala din Sebeș, vor fi preferiți.

Sebeș, în 26 Iuliu, 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or.

I. Tipeiu,
prot.

Nr. 233/1888

[1888] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci vacante dela scoalele române gr. or. în parochiile gr. or. mai jos însemnate din protopresbiteratul gr. or. al Câmpenilor se scrie concurs cu termen până la 31 August a. c. st. v.

1. În Neagra de jos, un post de învățătoriu cu salariu de 200 fl. v. a., solvit în pătrare de an din repartițiune, cuartir și lemne de încălzit.

2. În Ponorel, un post de învățătoriu cu salariu de 200 fl. v. a. solvit la pătrare de an din repartițiune, cuartir și lemne de încălzit.

3. În Lăpuș, un post de învățătoriu cu un salariu de 200 fl. v. a. solvit în pătrare de an din repartițiune, și lemne pentru încălzit.

4. În Sôhodol un post de învățătoriu cu un salariu de 150 fl. v. a. solvit în pătrare de an din repartițiune, cuartir mobilat și lemne pentru foc.

5. În Poiana, Peleş și Lăzesci, în fie-care câte un post de învățătoriu cu câte un salariu de 150 fl. solvit în pătrare de an din repartițiune, și lemne de foc.

6. În Certegea și Valea-verde, în fie-care câte un post de învățătoriu cu câte un salariu de 100 fl. v. a. solvit în pătrare de an din repartițiune, cuartir și lemne pentru încălzit.

Doritorii de a ocupa vr'unul din aceste posturi, au să-și trimită cererile concursuale, întregite cu documente cerute de legile scolare din vigoare, până la termenul pus.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Câmpenilor

Câmpeni, 20 Iuliu, 1888.

Romul Furduiu,
protopresb.

Nr. 269.

[1885] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea definitivă a posturilor învățătoresci dela scoalele populare din comunele bisericesci mai jos însemnate, se scrie concurs cu termenul până la 25 August a. c.

1. În Sânpetru, la clasa I, cu salariu anual de 300 fl., în care se cuprinde: didactrul scolarilor, venitul dela fânațiu, dreptul de pășunit vitele, strat de verze, cuartir și grașd de vite.

2. În Apația, salariu de 60 fl., de salariu se ține cuartir liber în edificiul scoalei, bucate $\frac{1}{3}$ din stolă, și posibil un ajutoriu de 25 fl. din fondurile archidieceșane.

3. În Lisnău, salariu de 154 fl., care se cuprinde în 84 ferdele bucate în bani gata, venit stolariu $\frac{1}{3}$ parte, și cuartir liber.

4. În Nou, salariu 60 fl., computat în cuartirul liber, didactru, bucate și $\frac{1}{3}$ parte din venitul stolariu.

4. Filia Baștelecul-Dobêrlăului, salariu 218 fl., cuprins în didactru, bucate, fânaț, $\frac{1}{3}$ din stolă și cuartir liber.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi au a-și așterne suplicile lor, instruite conform statutului organic și regulamentelor din vigoare, în termenul sus indicat la subscrisul oficiu protopresbiteral.

Brașov, în 25 Iuliu, 1888.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Brașovului II lea.

Ioan Petric,
protopresb.

Nr. 425

[1887] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea definitivă a posturilor învățătoresci dela scoalele populare din comunele bisericesci mai jos însemnate, se scrie prin aceasta concurs cu termenul până la 25 August anul curent.

1. În Cernatul Săcelelor, la clasa a II a cu salariu anual de 250 fl., având alesul a instrui și elevi și elevele din scoala de repetițiune.

2. În Purcăreni, la clasa I-a cu salariu anual de 200 fl., pentru cursul cotidian și 35 fl., pentru scoala de repetițiune, afară de aceasta va fi și cantor în a 2 a săptămână, și venitele cantonale fac aproscimativ 40 fl.

3. În Zizin, cu 111 fl. salariu, cuartir liber în edificiul scoalei, având a prevedea și postul de cantor, afară de aceasta i să pune în vedere un ajutor de 25 fl., din fondurile archidieceșane.

4. În filia Cărpiniș aparținătoare de Târlungeni, cu salariu anual de 50 fl., v. a.

Reflectanții la ori-care din aceste posturi, au a-și așterne suplicile lor instruite conform statutului organic și regulamentelor din vigoare, în termenul sus indicat la subscrisul oficiu protopresbiteral.

Brașov, în 22 Iuliu, 1888.

Oficiul protopresbiteral gr. or. din tractul Brașovului I.

Ioan Petric,
prot. ca adm.

Nr. 153.

[1880] 3—3

CONCURS.

Devenind vacante posturile de învățători împreună cu oficiile cantonale din comunele Icelandul mare, Bandul de câmpie și Medeșfalău, protopresbiteratul Mureș-Oșorhei, pentru îndeplinirea lor se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în diariul „Telegraful Român.“

Emolumente:

1. Pentru Icelandul mare:

a) 200 fl. bani solvibili în două rate, una în Decembre, și alta în Martiu.

b) Locuință în edificiul scoalei.

c) Grădină de legumi.

d) 7 jugere pământ, loc de arat, fânaț, având și drept de pășune pentru 2 vite. Contribuțiunea o plătesce comuna bisericească; cari toate computate în bani fac preste 300 fl.

2. Bandul de câmpie:

a) Salariu 200 fl. solvibili în rate trilunare anticipative din repartițiune.

b) Folosirea grădinei scolare.

c) Cuartir liber.

3. Medeșfalău:

a) Salariu 120 fl. plătiți în rate lunare.

b) Grădina scoalei și un pământ arătoriu.

c) Din venitele cantonale $\frac{1}{3}$ parte și $\frac{1}{2}$ merță de bucate dela familie.

d) Cuartir în edificiul scoalei.

Concurenții și vor așterne în termenul pus concursesele, instruite conform normelor din vigoare, la oficiul protopresbiteral subscris, și înainte de alegere se vor prezenta în comună la sânta biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective.

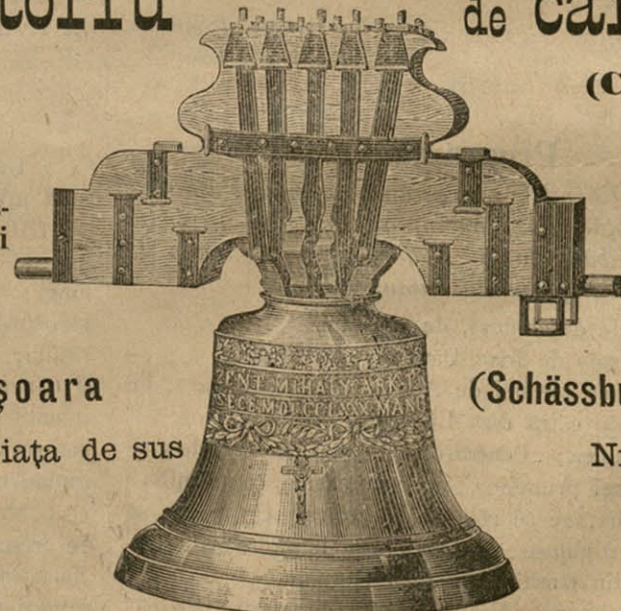
Mureș-Oșorhei, 15 Iuliu, 1888.

Oficiul protopresbiteral al tractului Mureș-Oșorhei.

Parteniu Trombitaș de Beflen,
protopresbiter.

Mihaile Manchen, vârsătoriu de campane (Clopote)

și de construcțiunea cea mai nouă

cu sulsucitoriu

în Sighișoara

(Schässburg-Segesvár)

piața de sus

Nr. 168

o firmă, ce există dela anul 1822 și se bucură de un renume bun, se recomandă tuturor comunelor bisericesci a lifera și repara clopote de toată mărimea cu coroana de stejar ori de fer legat, face și scaune de clopote din fer bătut pentru unul sau și mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele se efeituează și în depărtare. Clopote mai mici sunt în tot timpul gata. Solvirea se va primi și în rate. [1801] 7—10